

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1978/79:4 y

över motionen 1978/79:2435 såvitt angår frågan om stöd till fackliga organisationer

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har berett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över motionen 1978/79:2435, yrkandet 4, av Lars Werner m. fl. (vpk). Motionen har väckts med anledning av propositionen 1978/79:160 om fortsatt reformering av inkomstskatten, m. m.

Motionen

I motionen anføres under rubriken Avdrag för fackföreningsavgifter:

Det finns bland de fackliga organisationerna ett starkt – och befogat – intresse av att en avdragsrätt för fackföreningsavgifter införs. Motiven är dels att avdrag medges för avgifter till arbetsgivarorganisationer, dels ock att det för den enskilde medlemmen inte skall vara alltför ekonomiskt betungande att genom medlemskap delta i och stödja de fackliga organisationernas verksamhet. Dessa skäl bör tillmätas stor vikt vid riksdagsbehandling av frågan.

Samtidigt är det enligt vpk:s mening en illusion att tro att likställighet på detta sätt kan uppnås mellan de fackliga organisationerna och arbetsgivarorganisationerna. Detta talar för att slopa avdragsrätten för avgifter till arbetsgivarorganisationer. De fackliga organisationernas verksamhet bör i stället stödjas på annat sätt. Detta kan exempelvis ske genom införandet av ett direkt statligt stöd till de fackliga organisationerna. Detta kan exempelvis utgå med samma belopp som värdet av att avdragsrätt för fackföreningsavgifterna inte införs. – Däremot bör den hittillsvarande skatteplikten för erhållna konfliktunderstöd från arbetsgivarorganisation bibehållas. Likaledes bör skattefriheten för erhållet understöd från arbetslöshetskassa bibehållas av principiella skäl.

Motionen mynnar på denna punkt ut i ett yrkande (4) att riksdagen skall besluta att hos regeringen hemställa om förslag till ett stöd till de fackliga organisationernas verksamhet enligt de i motionen angivna linjerna.

Utskottet

Som framgår av motionen är det ett skatterättsligt resonemang som ligger bakom motionsyrkandet. Arbetsmarknadsutskottet har inte sett som sin uppgift att bedöma de aspekterna på frågan.

Statligt stöd utgår i viss omfattning till organisationer på arbetsmarknaden men då för speciella ändamål främst i samband med utbildning, t. ex. om ny arbetsrättslig lagstiftning. I samband med övervägandena om en ny förtroendemannalag har det varit aktuellt med statsbidrag för att stödja viss regional facklig verksamhet.

Det saknas underlag för att ta ställning till frågan om allmänt organisationsstöd av den typ och storlek som motionärerna tänker sig. Motionsyrkandet avstyrks därför. När det gäller att vid sidan av medlemsavgifter finansiera facklig verksamhet vill utskottet peka på den gällande förtroendemannalagen som innebär att produktionen direkt får bära kostnader för facklig verksamhet i anslutning till arbetsplatserna.

Stockholm den 24 april 1979

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

ELVER JONSSON

Närvarande: Elver Jonsson (fp), Bengt Fagerlund (s), Jan-Ivan Nilsson (c), Alf Wennerfors (m), Birger Nilsson (s), Gördis Hörnlund (s), Allan Gustafsson (c), Erik Johansson i Simrishamn (s), Filip Fridolfsson (m), Ingrid Ludvigsson (s), Arne Fransson (c), Bernt Nilsson (s), tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp), Pär Granstedt (c) och Frida Berglund (s).